
Interessante uitspraken geschillencommissie

ZITTINGSTERMIJNEN EN VERKIEZINGEN VAN DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

Wie ziet erop toe dat mr-leden na de reglementaire zittingstermijn hun zetel weer vacant stellen? En kun je als onderwijsbestuurder of schooldirecteur afdwingen dat de mr wordt ontbonden na de zittingstermijn, en nieuwe mr-verkiezingen plaatsvinden? Er zijn in de afgelopen periode een aantal interessante uitspraken gedaan die dit verhelderen.

De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad is een orgaan met belangrijke bevoegdheden. Onenigheid met de medezeggenschapsraad kan ertoe leiden dat besluitvorming niet kan plaatsvinden of in ieder geval ernstig vertraagd wordt. Het is dus niet vreemd dat de directeur of onderwijsbestuurder die met zijn (g)mr structureel niet op een lijn ligt, uitziet naar het moment waarop er weer mr-verkiezingen zijn. Een nieuwe samenstelling van de (g)mr kan immers ook een andere benadering van bepalende vraagstukken met zich meebrengen en een kans met de nieuwe raad een betere relatie op te bouwen. Maar over de vraag of de zittingstermijn is verstreken en of en hoe mr-verkiezingen moeten plaatsvinden, kan juist in zo'n situatie ook weer onenigheid ontstaan. Recente uitspraken van de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (Wet medezeggenschap op scholen) verhelderen de verhoudingen op dit vlak.

SCHOOLBESTUUR ORGANISEERT MR-VERKIEZINGEN

Op 21 januari 2019 heeft de LCG WMS uitspraak gedaan in een geschil over een schoolbestuur dat constateerde dat de personeelsgeleding van de mr (pmr) reeds vier jaar zitting had en dat de zittingstermijn daarom verstreken was¹. Het schoolbestuur verzocht de mr om die reden op korte termijn verkiezingen te organiseren, waarop de mr aangaf dat het schoolbestuur zich niet met de verkiezingen moest bemoeien. Het schoolbestuur besloot vervolgens de pmr-verkiezingen te organiseren en een verkiezingscommissie in te stellen. De mr legde hierover een zogenoemd nalevingsgeschil aan de geschillencommissie voor. In het medezeggenschapsreglement van de school was opgenomen dat een lid van de mr een zittingsduur heeft van vier jaar en na zijn zittingsperiode aftreedt en terstond herkies-

baar is. De geschillencommissie oordeelde dat (1) in dit geval niet duidelijk was wanneer de mr-leden zijn gekozen en dus ook niet wanneer zij dienen af te treden en (2) dat uit het reglement blijkt dat het aftreden van een lid van de mr een handeling van het lid zelf is. Deze dient dus zelf expliciet en ondubbelzinning kenbaar te maken dat hij/zij aftreedt. (3) Ook in het door het schoolbestuur zelf (laten) organiseren van verkiezingen kan de geschillencommissie zich niet vinden: volgens het medezeggenschapsreglement is het de mr die de verkiezingen organiseert. Weliswaar is het schoolbestuur verantwoordelijk voor de medezeggenschap

SCHOOLBESTUUR IS VERANTWOORDELIJK VOOR DE MEDEZEGGENSCHAP

en dus ook voor het in acht nemen door de mr-leden van de zittingstermijn, maar dat betekent niet dat het schoolbestuur eigenmachtig kan overgaan tot de organisatie van verkiezingen.

Staat een schoolbestuur dan machteloos als de mr weigert de noodzakelijke verkiezingen te organiseren? Neen, het schoolbestuur had zelf een nalevingsgeschil aan de geschillencommissie moeten voorleggen, waarbij het de commissie verzocht de mr te verplichten verkiezingen te organiseren, zo was het oordeel.

SCHOOLBESTUUR VERZOEKT COMMISSIE OM ONTBINDING VAN DE MR

Na de uitspraak van 21 januari 2019 volgden tussen hetzelfde schoolbestuur en de mr aanvullende geschillen, waar opnieuw de LCG WMS aan te pas moest komen. Op 25

MR. BAS VORSTERMANS

advocaat bij Cascade advocaten, b.vorstermans@cascadeadvocaten.nl

februari 2019 deed zij hierover uitspraak². In deze procedure had het schoolbestuur de geschillencommissie verzocht de mr te ontbinden en het schoolbestuur op te dragen vervolgens mr-verkiezingen te organiseren. Daar ging de commissie echter niet in mee: ze kan inderdaad een mr ontbinden, maar alleen als aan de mr in een eerdere uitspraak de verplichting is opgelegd om bepaalde handelingen te verrichten (zoals bijvoorbeeld het organiseren van verkiezingen) of na te laten en de mr die verplichting niet is nagekomen. Daarvan was in het onderhavige geval geen sprake: de geschillencommissie had aan de mr in de vorige uitspraak geen verplichting opgelegd. Het was juist het schoolbestuur dat het deksel op de neus had gekregen.

MEER LEDEN DAN ZETELS

Ook de mr en de directeur van een Almeerse school raakten onlangs slaags over de samenstelling van de mr³. Wat was het geval? De mr bestond al sinds jaar en dag uit tien leden, waarvan zes leden gekozen uit en door het personeel, drie leden uit en door de ouders en één lid uit en door de leerlingen. Per 1 augustus 2019 zou de zittingsduur van drie leden, waaronder de voorzitter, verstrijken. Eén zetel (voor een OOP-lid) is via verkiezingen ingevuld. Voor de andere twee vacatures heeft de mr een oproep gedaan aan kandidaten om zich te melden. Nadat zich geen kandidaten hadden gemeld, heeft de voorzitter zich herkiesbaar gesteld en zich op het standpunt gesteld dat hij (bij gebrek aan andere kandidaten) herkozen is.

Het schoolbestuur stelde zich echter op het standpunt dat er voor de twee mr-leden geen verkiezingen moesten plaatsvinden, omdat er geen vacatures waren. Op de zitting van de geschillencommissie heeft de mr toegegeven dat het medezeggenschapsreglement niet anders kan worden gelezen dan dat de mr bestaat uit acht leden, waarvan er vier gekozen zijn door en uit de personeelsgeleding. Doordat twee leden zijn afgetreden wegens het verstrijken van de zittingstermijn, is de omvang van de personeelsgeleding teruggegaan van zes naar vier, de reglementaire omvang. Daarom waren ook volgens de geschillencommissie de verkiezingen waarbij de voorzitter van de mr was herkozen, onrechtmatig gehouden. Het argument van de mr dat het

schoolbestuur de grotere omvang van de mr (met een zeskoppige personeelsgeleding) jarenlang gedoogd had, mocht niet baten. De geschillencommissie droeg de mr op de verkiezing van de voorzitter ongeldig te verklaren.

ORGANISATIE VAN VERKIEZINGEN

In deze zaak speelde daarnaast nog een ander punt. Bij de organisatie van de verkiezing van het OOP-lid had de mr gebruikt gemaakt van een interne website die bedoeld was als digitale leeromgeving. Van deze website werd door OOP-ers niet of nauwelijks gebruik gemaakt, zodat het schoolbestuur zich op het standpunt stelde dat ook het OOP-lid niet op de juiste manier was verkozen. Ook hierin kon de geschillencommissie zich vinden: aard en doel van de elektronische leeromgeving leent zich niet voor het organiseren van verkiezingen, omdat niet is gewaarborgd dat de verkiezing voldoende bekend is gemaakt aan alle actieve kiesgerechtigden. Daarom was ook de verkiezing van het OOP-lid ongeldig en moesten er voor die zetel herverkiezingen plaatsvinden.

Deze uitspraken geven een aardig beeld van de stappen die een onderwijsbestuurder of directeur wél en niet kan zetten om de mr ertoe te brengen zaken als zittingstermijn, aftreden en verkiezing volgens de regels aan te pakken. Maar mocht u nog vragen hebben, dan weet u ons te vinden. [BSM](#)

Noten

- 1 LGC WMS uitspraak d.d. 21 januari 2019, 108524
- 2 LGC WMS uitspraak d.d. 25 februari 2019, 108585/108586
- 3 LGC WMS uitspraak d.d. 9 oktober 2019, 108825/108867/108904